

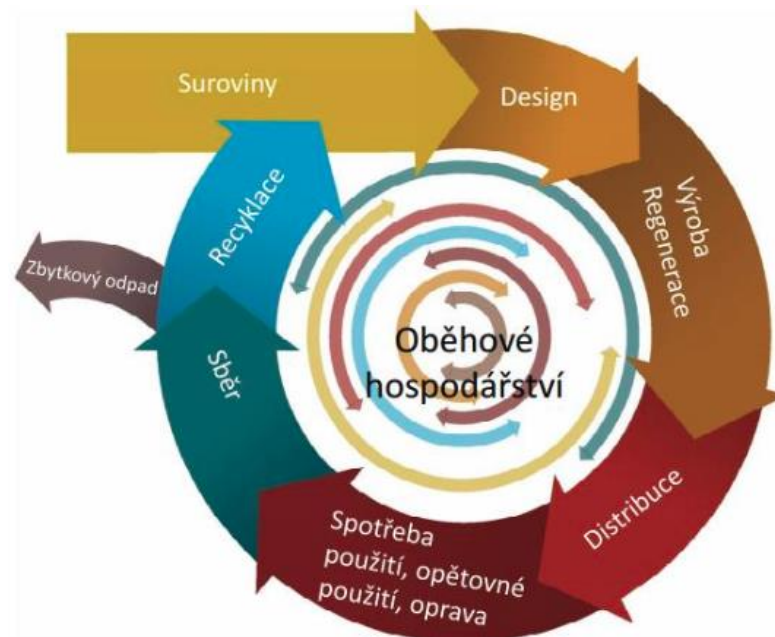
Nové EU směrnice - CEP a SUP

1.4.2019

Miroslav Andrš

Jaké změny nás čekají?

Cíl EU = transformace evropského hospodářství z lineárního na oběhové

⇒ snížení závislosti EU na dovozu surovin a jejich úspora, snížení množství odpadů, udržitelnost a nové pracovní příležitosti

Jak? - CEP a SUP

Jak změn docílit?

Novelizací 5 vybraných směrnic (**CEP**= circular economy package) a zavedením nové (**SUP**= single use plastic) s cílem motivovat **změnu v chování výrobců a spotřebitelů**, aby se míra **opětovného použití a recyklace maximalizovala** a minimalizovalo skládkování a energetické využití (⇒ růst cílů recyklace).

Časový harmonogram

2018/07	schválen CEP (Radou EU a EP)
2019/03	schválen SUP (Radou EU a EP)
2020/07	implementace CEP do národní legislativy (= platnost směrnic)
2021	implementace SUP do národní legislativy (= platnost směrnic)

CEP, SUP, EKO-KOM

Směrnice
o
odpadech

[2018/851/EU](#)

Směrnice o
skládkách
odpadů

[2018/850/EU](#)

Směrnice
o obalech

[2018/852/EU](#)

EKO-KOM

Směrnice o
omezení
jednorázových
plastových
výrobků

[COM\(2018\)340](#)

Směrnice o
vozidlech s
ukončenou
životností

[2018/849/EU](#)

Směrnice
o WEEE

[2018/849/EU](#)

Cíle EU - CEP - Směrnice o odpadech

Směrnice o odpadech

Cíl A - konečná recyklace komunálních odpadů

(2025-55 %; 2030-60 %; 2035-65 %)

Cíl B - odklon komunálních odpadů od skládkování

(2035 - pouze 10% komunálních odpadů)

Cíl C - povinné třídění bioodpadu

(zavést do 31. 12. 2023, v ČR od 2015, celoročně od 2019/04)

Cíl D - povinné třídění textilu

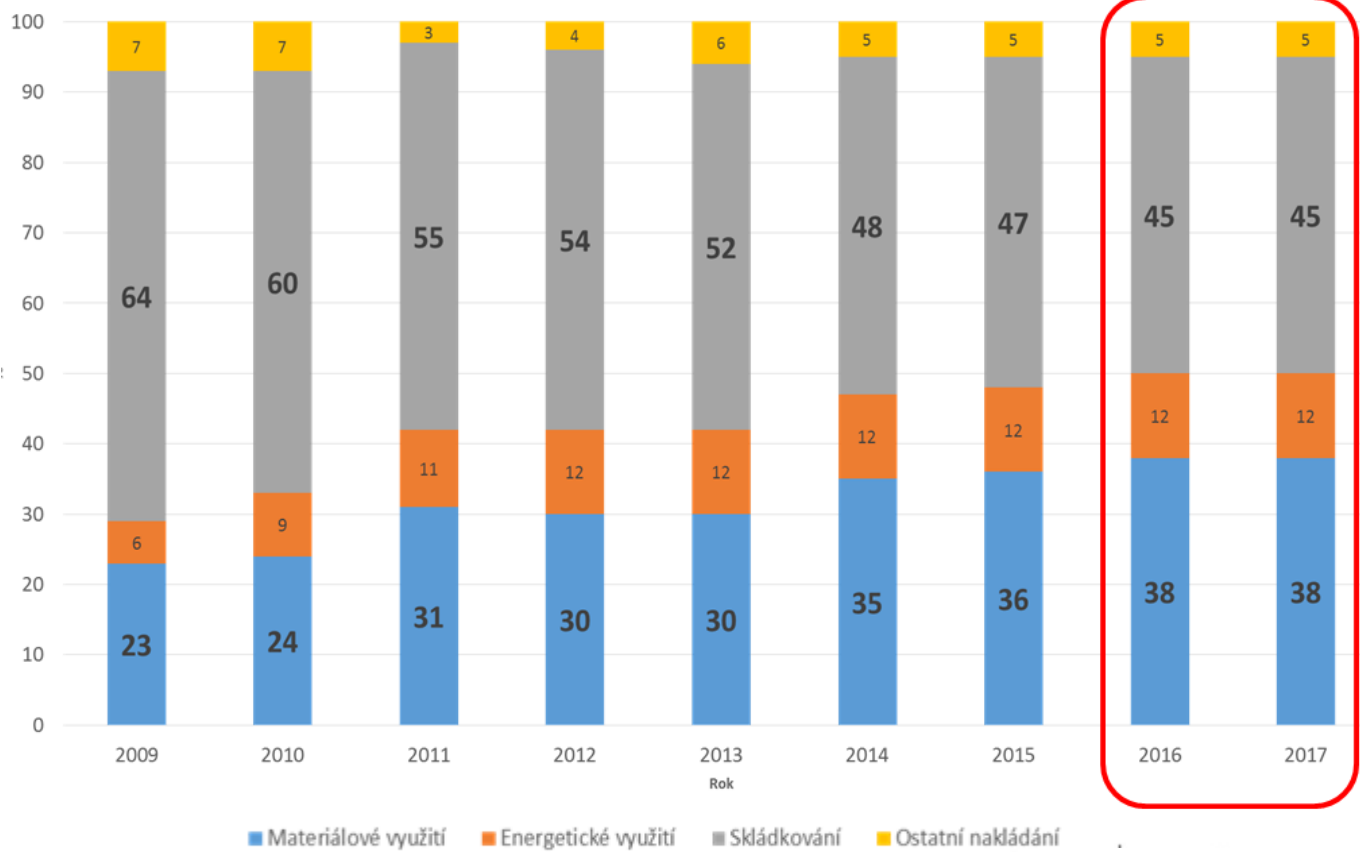
(zavést do 1. 1. 2025)

Cíl E - povinné třídění nebezpečných složek KO

(zavést do 1. 1. 2025, v ČR oleje a tuky od 2020)

Cíle EU - CEP - Směrnice o odpadech

Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2009 - 2017 (%)

Cíl odpadové směrnice

10%

65 %

2035

Cíle EU - CEP - Směrnice o obalech

Směrnice o obalech

Cíl F - cíle konečné recyklace obalových odpadů

(nově jsou stanoveny pouze cíle recyklace pro 2025 a 2030)

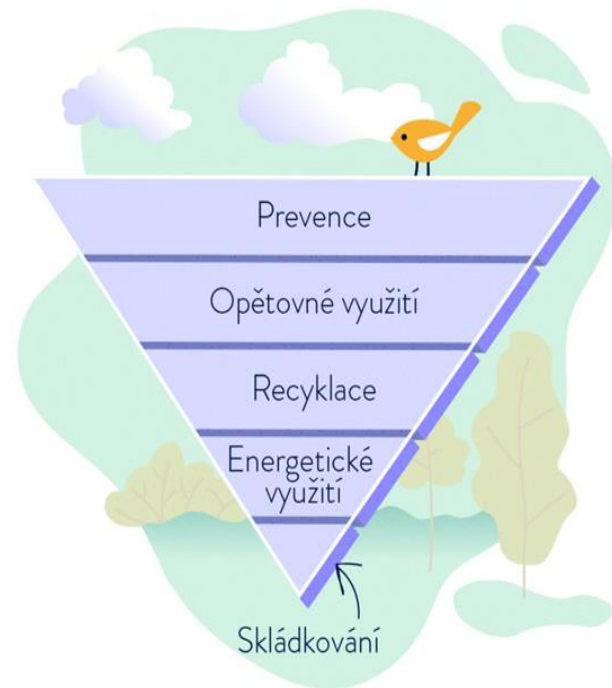
- Směrnice nepovažuje za recyklaci:
 - energetické využití
 - výrobu paliva (TAP)
 - zasypání
 - skládkování

	2025	2030
Plast	50 %	55 %
Dřevo	25 %	30 %
FE	70 %	80 %
AL	50 %	60 %
Sklo	70 %	75 %
Papír a lepenka	75 %	85 %
Celkem	65 %	70 %

Obalová směrnice EU 2018/852

- Kopíruje **hierarchii nakládání s obaly** s důrazem na:

- prevenci
- opakované použití
- recyklaci

⇒ **CÍL: Snížení množství obalových odpadů** určených ke konečnému odstranění

Obalová směrnice - další změny

- Změna měřicího bodu recyklace ⇒ **výstup z třídící linky/vstup do recyklace** (bude mít zásadní vliv na výkon jednotlivých států) - tzv. konečná recyklace
- **Sladění evidence a dokladování pohybu obalových odpadů/recyklace** mezi jednotlivými členskými státy (zamezení opakovanému vstupu obalových odpadů do recyklace v jiném státě)
- **Rovné podmínky pro všechny své klienty**, jednotkové poplatky za službu musí být stejné (problém např. na Slovensku)
- Snaha o **stanovení velmi obdobných podmínek ve státech EU** (možnost kontroly)

Větší zainteresovanost EU a státu

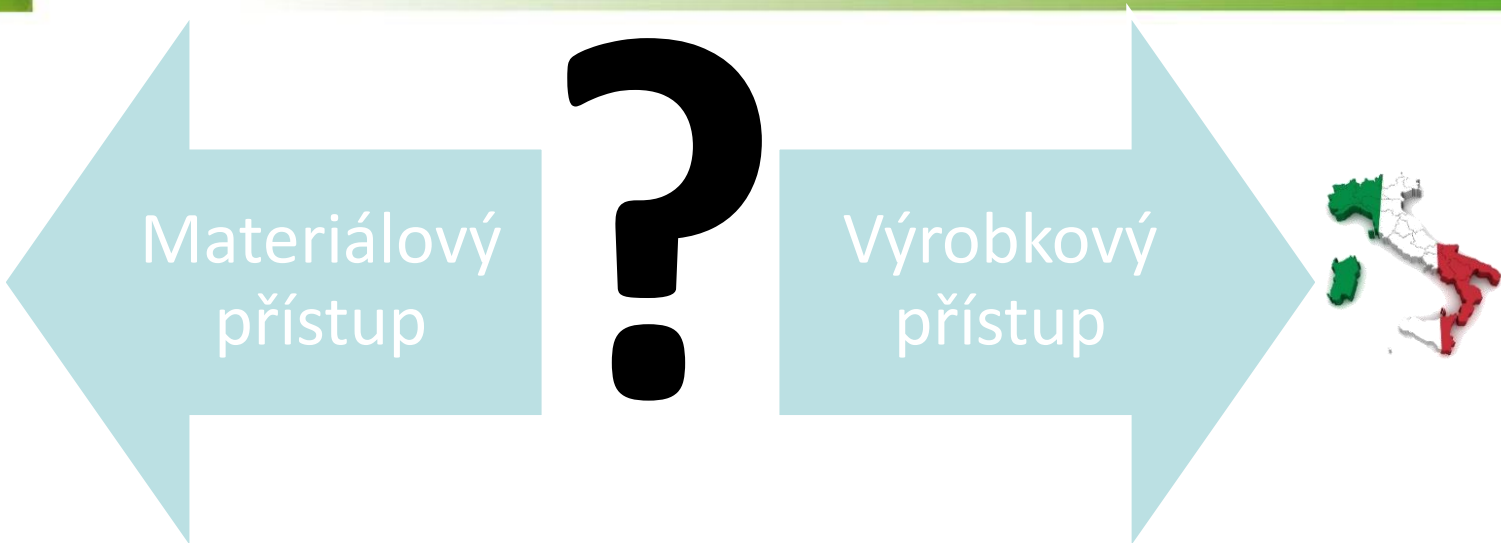
- **Finanční podpora** výzkumných projektů, ekoinovací a recyklačních technologií
- Státy by měly vytvářet pobídkové nástroje k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady a to **včetně ekonomických nástrojů** (výše poplatků - ekomodulace, daňové zvýhodnění)

Ekologická modulace

EKO-KOM bude muset eko-modulovat poplatky

Sleduje pouze materiál obalů

Typ a kombinaci materiálů:

- Polymery a jejich kombinace, kombinované materiály
- Barvu (plast/sklo)
- Délku vlákna (papír/karton/nasávaná kartonáž)
- FE/AL/CU
- Kombinace – nápojový karton (AL/PL/PAP)

Konstrukce poplatků pro jednotlivé skupiny výrobků

- Nápoje v plastových lahvích, krabice na boty
- Umí zohlednit „obsah“ obalů

Očekávaný dlouhodobý dopad (1)

- **Změny obalových technologií :**

- Obaly z lépe recyklovatelných materiálů
- Materiál (kombinace materiálu/složky)
- Oddělitelnost složek
- Povrchová úprava
- Znečištění prvky nebo látkami komplikujícími recyklaci

Očekávaný dlouhodobý dopad (2)

- Větší poptávka po dalších recyklačních technologiích a **recyklovaných výrobcích** včetně rovnoměrnějšího rozložení v jednotlivých členských státech
- Sblížení odpadové infrastruktury v jednotlivých členských státech

Očekávaný dlouhodobý dopad (3)

- Klade se i důraz na zajištění:

Hygiena

Bezpečnost
potravin

Food waste

Směrnice o jednorázových plastových výrobcích

Návrh směrnice o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

(schváleno EP - 2019/03)

- Nová směrnice má za cíl **snižování množství jednorázových plastů**, které znečišťují hlavně světová moře a oceány.

Omezování jednorázových plastových výrobků

Source: Joint Research Centre, European Commission (2017)

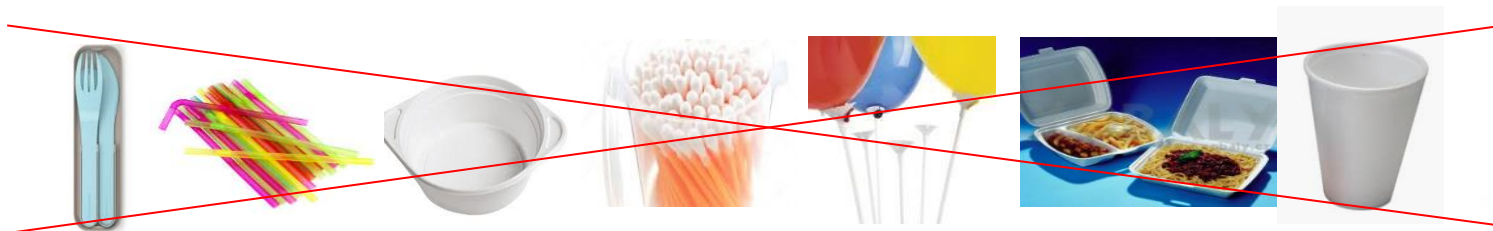
- Návrh se zaměřuje na **plastové jednorázové předměty (SUP = SINGLE USE PLASTIC)**, které se nejčastěji nacházejí na evropských plážích (86%).
- Zaměřuje se i na **sítě a výrobky z oxo-rozložitelných plastů**.

Cíle EU - SUP (1)

Snížení spotřeby (čl.4): Prokazatelné snížení spotřeby u plastových nádob na potraviny a nápojových kelímků (do r. 2026 vs 2022).

Zákaz uvádění na trh (čl. 5): plastové vatové tyčinky, příbory (nože, vidličky, lžíce, tyčinky), talíře, brčka, míchátko, tyčky k balonkům. Nádobky na potraviny, kelímky, nádoby na nápoje z expandovaného polystyrénu. Produkty z oxodegradabilních plastů (kompletní zákaz).

- musí platit 2 roky po platnosti směrnice - 2021?

Cíle EU - SUP (2)

Požadavky na výrobky (čl. 6): plastové nádoby na nápoje (do 3 l) budou uváděny na trh pouze s **pevně přichyceným víčkem** (nevztahuje se na skleněné a kovové nádoby).

- musí platit 5 let po platnosti směrnice - 2024?

Požadavky na výrobky (čl. 6): povinný recyklovaný obsah - **25% od roku 2025 pro PET láhve; 30% od roku 2030** pro všechny plastové nápojové láhve (průměr v rámci členského státu).

Cíle EU - SUP (3)

Požadavky na označování (čl. 7): hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, vlhčené ubrousky (hygienické a domácnost), tabákové výrobky s filtry, nápojové kelímky - **informace týkající se správného nakládání s odpady, informace o negativních dopadech litteringu** (na výrobku či obalu).

- musí platit 2 roky po platnosti směrnice - 2021?

Cíle EU - SUP (4)

Rozšířená odpovědnost výrobců (čl. 8): 3 skupiny výrobků - nádoby na potraviny, sáčky a obaly (např. od bramborových lupínků a cukrovinek), nápojové obaly (do 3 l), nápojové kelímky, lehké plastové tašky - vlhčené ubrousky, balonky (s výjimkou průmyslových balónů) - tabákové výrobky s filtry - **různá úroveň EPR (náklady na osvětu, sběr a odklizení).**

- ROV musí platit do 31.12.2024
- EPR systémy založené před 4. červencem 2018 - do 5.1. 2023
- EPR systémy pro tabákové výrobky - do 5.1. 2023

Cíle EU - SUP (5)

Oddělený sběr (čl. 9): nápojové láhve r.2025 - 77%
r.2029 - 90%

Cíle EU - SUP (6)

Zvyšování povědomí (čl. 10): nádoby na potraviny, sáčky a obaly, nápojové obaly (do 3 l), nápojové kelímky, lehké plastové tašky, vlhčené ubrousky, balonky (s výjimkou průmyslových balónů), tabákové výrobky s filtry, hygienické vložky, tampóny, aplikátory tampónů, vlhčené ubrousky - informace pro spotřebitele - **dostupnost alternativ, negativní dopad litteringu a ostatních nesprávných způsobů nakládání s odpady, negativní vliv na kanalizační síť.**

Omezování plastového odpadu

K omezení využití jednorázových plastových obalů se přihlásily další firmy. **Lidl, Frutisimo, Costa Coffee, IKEA a Starbucks** společně s **Českou zemědělskou univerzitou** podepsaly **dohodu s ministerstvem životního prostředí**. Začnou více využívat alternativní cesty, například tam, kde to jde, by si lidé měli nosit vlastní obaly.

Podle MŽP představují jednorázové obaly čím dál větší problém. V rámci kampaně ***dostbyloplastu** ministerstvo životního prostředí už v červnu podepsalo první dohody se sedmi společnostmi. V srpnu se ke kampani připojilo **město Litoměřice** a v září se uskutečnila první **ekologická náplavka**, tedy zavedení zálohovaných kelímků na farmářských trzích na pražské náplavce.

Například zákazníci kaváren Starbucks již nyní dostávají slevu na nápoje připravené do vlastního hrnku. I s **papírovými kelímkami** je totiž problém, uvnitř mají voskovou vložku, která je překážkou recyklaci. IKEA pak vyřadí z **prodeje brčka, tácky či kelímky** a i ve svých restauracích a kavárnách zruší jednorázové plasty.

Česká zemědělská univerzita zase do svých prostor opatří **automaty na filtrovanou vodu**, což přinese úsporu zhruba 300 tisíc půllitrových PET lahví ročně. Pro univerzitní akce a do vybraných provozoven navíc pořídí **vrtné kelímky**.

Omezování obalového odpadu

Například tři nadnárodní společnosti přislíbily podniknout kroky ke snížení odpadu do roku 2025:

Coca-Cola oznámila, že veškeré její obaly budou recyklovatelné.

Plastové obaly společnosti **Nestlé** budou recyklovatelné nebo na více použití.

PepsiCo chce mít obaly recyklovatelné, kompostovatelné nebo biologicky odbouratelné.

